

Ірина ЦЮРЯК,
orcid.org/0000-0003-4369-9360
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри мистецької освіти
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(Житомир, Україна) tsyurya050@gmail.com

МУЗИЧНА МОВА ЕННІО МОРРІКОНЕ В АУДІОВІЗУАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТОЛІТТЯ

У статті досліджено феномен кіномузики ХХ–ХХІ століть як невід’ємного компонента синтетичного звукозорового образу, що перебуває у стані динамічної еволюції. Попри визначальну роль звукового супроводу в успіху сучасного кінотвору, це питання часто залишається на периферії мистецтвознавчих студій. Автором акцентовано увагу на тому, що в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій роль аудіальної складової фактично прирівнюється до візуальної, формуючи нову архітектоніку екранного мистецтва, де середовище, світло, композиція кадру та монтаж стають головними засобами вираження. Особливий вектор роботи направлено на творчу спадщину Енніо Морріконе. Систематизовано засоби музичної виразності композитора, які безпосередньо відображають емоційні стани персонажів. Через аналіз специфічних гармонійних зворотів, тембрових експериментів та мелодичних структур досліджено значущість його музики у створенні цілісного психологічного портрета героя. Доведено, що музика Морріконе не просто супроводжує дію, а виступає автономним драматургічним інструментом, здатним передати найтонші нюанси внутрішнього світу особистості, які часто залишаються поза межами словесного діалогу або візуального ряду. Обґрунтовано, що саундтреки Морріконе сьогодні – це не просто супровід, а потужні автономні бренди, які визначають естетику сучасного медіапростору. Його музична спадщина в новітню епоху трансформувалася з кінематографічного фону на незалежний культурний код, що диктує канони сучасному візуальному мистецтву. У роботі підкреслено, що навколишнє середовище, локації та побут через звукову інтерпретацію перетворюються на багатогранну картину світу, створюючи ефект глибокого занурення глядача в оповідь. Висновки засвідчують, що музичний супровід структурує візуальну мову твору. Це дозволяє досягти гармонії між формою та змістом, забезпечуючи цілісне сприйняття аудіовізуального образу. Також виокремлено специфічні прийоми Е. Морріконе як вагоме підґрунтя для моделювання психологічних станів у сучасному аудіовізуальному мистецтві та визначено його роль як творця універсальних культурних маркерів епохи.

Ключові слова: автономний бренд, емоційна інтенсифікація, Енніо Морріконе, засоби музичної виразності, звукозоровий образ, кіномузика, культурний код, саундтреки.

Iryna TSIURIAK,
orcid.org/0000-0003-4369-9360
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Art Education
Zhytomyr Ivan Franko State University
(Zhytomyr, Ukraine) tsyurya050@gmail.com

THE MUSICAL LANGUAGE OF ENNIO MORRICONE IN THE AUDIOVISUAL SPACE OF THE XXI CENTURY

The article examines the phenomenon of film music of the 20th–21st centuries as an integral component of a synthetic audio-visual image that is in a state of dynamic evolution. Despite the defining role of sound accompaniment in the success of a modern film, this issue often remains on the periphery of art studies. The author emphasized the fact that in the conditions of the rapid development of digital technologies, the role of the audio component is actually equated to the visual one, forming a new architecture of screen art, where the environment, light, frame composition and editing become the main means of expression. A special vector of work is directed to the creative heritage of Ennio Morricone. The means of musical expression of the composer are systematized, which directly reflect the emotional states of the characters. Through the analysis of specific harmonic turns, timbre experiments and melodic structures, the significance of his music in creating a complete psychological portrait of the hero is investigated. It has been proven that Morricone's music does not simply accompany the action, but acts as an autonomous dramatic tool capable of conveying the subtlest nuances of the inner world of a person, which often remain outside the boundaries of verbal dialogue or visual series. It is well-founded that Morricone's soundtracks today are not just accompaniments, but powerful autonomous brands that

define the aesthetics of the modern media space. His musical heritage in the modern era has been transformed from a cinematic background to an independent cultural code that dictates the canons of modern visual art. The work emphasizes that the environment, locations, and everyday life are transformed into a multifaceted picture of the world through sound interpretation, creating the effect of deep immersion of the viewer in the story. The findings show that musical accompaniment structures the visual language of a work. This allows achieving harmony between form and content, ensuring a holistic perception of the audiovisual image. The specific techniques of E. Morricone are also highlighted as a strong basis for modeling psychological states in modern audiovisual art, and his role as the creator of universal cultural markers of the era is determined.

Key words: *autonomous brand, emotional intensification, Ennio Morricone, means of musical expression, sound-visual image, film music, cultural code, soundtracks.*

Постановка проблеми. Музика кіно ХХ–ХХІ століття є невід’ємною частиною синтетичного звукозорового образу, що динамічно розвивається, хоча часто залишається малодослідженою в наукових працях. В умовах цифрових технологій роль звукового супроводу прирівнюється до візуальної складової, визначаючи успіх фільму. Кіномистецтво, яке активно розвивається, потребує глибшого аналізу музики як інструмента відтворення дійсності, впливу на емоції та формування звукозорової цілісності, зокрема, музичної, де сила візуального перевищує чутне в аудіовізуальному мистецтві (кіно), де середовище, світло, композиція кадру та монтаж стають головними засобами вираження. Тут навколишнє середовище (локації, побут, природа) передає невисловлене, що чується за словом, створюючи багатогранну картину світу. Цілком зрозумілим є той факт, що музичне оформлення є фундаментальним елементом кінотвору, яке виконує функції емоційної інтенсифікації та структурної організації візуального ряду. Вона не лише розкриває психологізм персонажів, а й виступає засобом керування глядацьким сприйняттям. Доречність музичного супроводу в сучасному контексті зумовлена його здатністю об’єднувати окремі кадри в єдину концептуальну цілісність, забезпечуючи глибоке занурення в контекст історії персонажів кіно.

Актуальність теми посилюється недостатньою вивченістю вказаного феномена. Зв’язок між музичним оформленням стрічки та еволюцією кінообразу є доведеним фактом. Сьогодні саундтреки розглядаються як динамічне багатовимірне мистецьке явище, що тісно взаємопов’язане з масовою культурою. Проте через відсутність єдиного термінологічного підходу до визначення цього поняття, обрана тема залишається надзвичайно актуальною.

Аналіз досліджень. Сучасний науковий дискурс навколо творчої спадщини Енніо Морріконе відзначається мультидисциплінарним підходом, що охоплює як теоретичні рефлексії самого композитора, так і ґрунтовні мистецтвознавчі розвідки українських та зарубіжних дослідників. Фунда-

ментальне значення для розуміння методології митця має праця Е. Morricone та S. Miceli (2013), у якій автори експлікують теоретичні засади та практичні аспекти кіномузики, розглядаючи її як цілісний «звуковий дизайн», що виконує специфічні нарративні функції залежно від жанрової природи кінотвору. Питання генези творчих ідей та емоційної семантики музичних тем детально висвітлено у дослідженні De Rosa A. (2019), де через призму діалогу з композитором розкриваються глибинні психологічні підтексти його ключових партитур. Вагомий внесок у систематизацію стильових особливостей Морріконе зробив S. Miceli (1994), запровадивши концепт «модульної музики», що став дефінітивною базою для подальших музикознавчих аналізів. Особливий інтерес становлять сучасні розвідки, присвячені жанровій специфіці та емоційному впливу музики.

Зокрема, у дисертаційному дослідженні Н. В. J. Maloney (2024) на прикладі 34 кінострічок проаналізовано механізми використання музики як інструмента емоційного маркування персонажів та моделювання драматургічної напруги у вестернах. Питання ідентифікації глядача з героєм через мінімалістичні мелодичні структури та їхній сугестивний потенціал порушуються в аналітичних матеріалах платформи Academia.edu. Українська мистецтвознавча думка активно інтегрує доробок Морріконе у контекст світового екранного мистецтва. У праці Г. Погребняк (2023) досліджується феномен творчого тандему Е. Морріконе та С. Леоне, де музика розглядається як автономний елемент екранної мови, здатний транслювати внутрішні стани героїв через специфічну інструментовку. Водночас у публікаціях часопису «АРТ-ПЛАТФОРМА» (2023) акцентується увага на експериментальному характері музичної мови композитора, зокрема на використанні нетрадиційного сонористичного інструментарію як засобу поглиблення психологізму кінообразу.

Попри ґрунтовну вивченість жанрової природи та теоретичних засад творчості Е. Морріконе, зв’язок між його гармонічними структурами

та психологічною трансформацією героїв у драмі залишається малодослідженим. Потребує деталізації механізм використання сонористичних засобів як маркерів граничних емоційних станів (відчаю, катарсису, відчуження), що зумовлює актуальність даної роботи.

Мета статті – систематизувати засоби музичної виразності Енніо Морріконе, що відображають емоційні стани персонажів та дослідити значущість його музики у створенні психологічного портрета героя.

Виклад основного матеріалу. Музика – це основа художньої культури, яка створює цілісний естетичний простір. У кіномистецтві вона не просто супроводжує відеоряд, а допомагає розкрити глибинний філософський зміст твору. Завдяки здатності доповнювати візуальні образи новими смислами, музика стає невід’ємною частиною кінематографічного синтезу. Окрім художньої ролі, музичне мистецтво є потужним засобом виховання особистості. Унікальність музики полягає в її здатності передавати складні почуття та мрії через особливу мову звуків. Поєднуючи в собі логіку науки та емоційність творчості, вона проникає в людську душу, відображаючи найтонші переживання. Саме ці властивості зробили музику незамінним компонентом театру та кіно, де вона виступає самостійним засобом творення художньої реальності.

Специфічний вплив кіномузики на формування особистості є надзвичайно вагомим. Як і музикант–виконавець прагне не лише технічно відтворити текст, а й передати цілісний художній образ, так і глядач у кіно має не просто чути музику, а «бачити» її та емоційно на неї реагувати. Будь-який музичний супровід у кінематографі нерозривно пов’язаний із екранною дією, підсилюючи психологічний вплив на аудиторію. Аналізуючи кіномузику, важливо сприймати її в контексті всього фільму. Іноді навіть проста за структурою мелодія здатна значно підвищити художню цінність стрічки та зробити її ближчою для сприйняття. Музика до фільму є унікальною: вона розкриває внутрішній стан героїв, підкреслює ідею твору та динаміку сюжету. Зрештою, саме музика забезпечує художню цілісність фільму, посилюючи його артистизм і психологічну глибину. Усі засоби виразності – від візуальних образів і кольорів до закадрових шумів та акторської гри – взаємодіють із музикою в єдиній гармонії. Саме цей синтез розкриває внутрішню суть сюжету, визначає напрям драматургічного розвитку та створює унікальний художній світ фільму.

Робота композитора в кінематографі вимагає глибокого розуміння специфіки екранного

мистецтва. Створення кіномузики – це складне завдання, оскільки автор працює в межах конкретного сюжету, а не вільної теми. Кожен епізод та характер героя потребують точного музичного втілення, що відповідає загальній драматургії фільму. Для успішного результату режисер повинен орієнтуватися в музичній культурі та володіти професійними навичками взаємодії з композитором. Його завдання – органічно синтезувати музику з візуальним рядом. Якщо ж режисер не вміє творчо використовувати звук або драматургія твору є змістовно порожньою, виникає розрив між екранним образом і музичним супроводом, що негативно впливає на якість фільму.

Використання музики як суто художнього фону було характерним для раннього етапу звукового кіно. З розвитком технологій звукозапису до створення фільмів почали залучати композиторів для написання оригінальних партитур. Це перетворило музику на один із провідних засобів виразності, що допомагає глибше розкрити зміст кінотвору. Спектр завдань кіномузики нерозривно пов’язаний із драматургією, жанровими особливостями та характеристиками героїв. Музика ефективно функціонує в усіх видах кінематографа, збагачуючи стрічку емоційними акцентами та сприяючи повному розкриттю теми. Отже, музика постає не лише важливим компонентом фільму, а й вагомим драматургічним засобом втілення художніх образів. Вона є не просто фоном, а справжньою «душею» кіно.

Особливістю творчого методу Енніо Морріконе, що вирізняє його з–поміж інших кінокомпозиторів, є відмова від роботи виключно на етапі постпродакшну. Натомість автор розпочинав процес створення музики з концептуальних зустрічей із режисером, де окреслювалися ключові емоційні доміанти майбутньої стрічки. Як наслідок, більшість партитур Морріконе були написані та оркестровані ще до початку знімального процесу. Зокрема, Серджо Леоне використовував готові записи тем персонажів безпосередньо на майданчику для занурення акторів у необхідний психологічний стан (De Rosa A., 2019).

Окремої уваги заслуговує саундтрек до фільму «Місія» (1986), який визнано одним із найвищих досягнень у світовій кіномузиці. Показово, що спочатку композитор вагався щодо участі у проєкті, вважаючи візуальний ряд настільки самодостатнім, що він не потребував додаткового музичного підсилення. У цій роботі Морріконе майстерно синтезував літургійні хорали, архаїчну перкусію та автентичні південноамериканські інструменти з тембрами гобоя, клавесина та іспанської гітари.

Таке поліфонічне поєднання дозволило композитору на музичному рівні втілити зіткнення та взаємодію різних культур, представлених у картині.

Енніо Морріконе не лише поглибив візуальні образи кінострічки, а й надав їй додаткового емоційно-семантичного виміру через синтез етнічного колориту, симфонічного оркестрування та традиційного літургійного співу. Саундтрек до фільму «Місія» має значний потенціал духовного впливу на реципієнта, що зумовлено глибоким опрацюванням історичного та культурного контексту під час композиційного процесу. Питання експресивності в музиці є визначальним для розуміння авторського задуму, оскільки емоційний чинник безпосередньо корелює зі структурою твору. Визнаючи особливу значущість цієї роботи, сам композитор наголошував на глибокому особистому зв'язку з матеріалом та його ідентифікаційній ролі у власній творчості (De Rosa A., 2019).

Окремої уваги заслуговує інноваційний підхід Морріконе до інструментування: композитор систематично вдавався до тембральних експериментів, залучаючи серф-гітару, варган, пан-флейту, синтезатори, вокалізи та екзотичну перкусію. Репрезентативним прикладом є вступна сцена стрічки «Одного разу на Дикому Заході», де за ініціативи автора традиційний музичний супровід був замінений акустичним дизайном навколишнього середовища. Трансформація побутових шумів (скрип гойдалки, гуркіт потяга, дзижчання комах) у музичну тканину відбувається завдяки акцентуванню на їхніх внутрішніх ритмоформулах.

Тембр у творчості Морріконе виступає ключовим засобом експресії та індивідуалізації персонажів. Зокрема, у фільмі «Хороший, поганий, злий» використання окарини стає лейттембром, що персоніфікує конкретного героя. Попри переконання композитора, що класична форма є самодостатньою та вільною від зовнішніх обмежень, його кіномузик демонструє органічний синтез із візуальним рядом та режисерською концепцією. Глибокий академічний бекграунд автора простежується у витонченій оркестровці – від величних стилізацій під епоху бароко до дисонантних структур авангарду ХХ століття. Водночас його доробок апелює до широкого пласту масової культури, інтегруючи елементи тарантели, польки, психоделічного року, лаунжу та джазу.

Творчий підхід Морріконе базувався на ідеї, що музика має виражати те, що неможливо передати словами чи зображенням. Завдяки цьому його саундтреки стали невід'ємною частиною характерів героїв. Замість звичайного фону, композитор

створював глибокі психологічні портрети, закріплюючи за кожним персонажем не просто мелодію, а унікальний тембр. Наприклад, у фільмі «Хороший, поганий, злий» один і той самий мотив звучить по-різному для кожного героя: флейта – для Блондинчика, окарини – для Сентенци, а вокальні вигуки – для Туко. Це дає кожному персонажу свій «голос», що відображає його внутрішній стан – від спокою до агресії. Додатково Морріконе використовував нетипові звуки (свист, постріли, удари батога) як символи. Вони підкреслюють зв'язок героя з реальністю або додають образу загадковості, особливо в жанрі спагетті-вестерну (De Rosa A., 2019).

Особливість методу Морріконе полягала в тому, що він часто писав музику ще до початку зйомок. Це дозволяло режисерам, зокрема, Серджіо Леоне, підлаштовувати ритм сцен і гру акторів під готову мелодію. У такому разі музика не просто описує героя, а визначає його поведінку та емоційний стан. Вона розкриває те, що приховано в діалогах: душевний біль, чистоту або трагічну долю, а використання вокалу без слів додає образам особливої духовної глибини. Це свідчить про те, що композитор глибоко розумів зв'язок між музикою та культурою суспільства. Для нього музика в кіно – це не просто емоційне тло, а важливий смисловий елемент.

Отже, феномен Енніо Морріконе полягає в його здатності виражати глибокі та складні емоції простим та мінімалістичним способом. Що всім нам подобається в його музиці, так це його вплив, який відчувається в усій його музиці. Він може створювати чіткі образи та викликати емоції за допомогою досить простих ідей. У цьому сенсі твори Енніо Морріконе задовольняють потребу особистого вираження чутливості автора та являють собою своєрідну ідеальну музичну транспозицію знятої реальності. Композитор, безумовно, чітко розуміє феномен кінематографічного музичного вираження, естетичні якості музики чи драматичну ефективність, яку музика повинна підтримувати за допомогою візуальних образів фільму.

У світі кіномузики мало хто має такий глибокий резонанс, як Енніо Морріконе. Його композиції не лише супроводжували культові фільми, а й сформували саму суть кінематографічного оповідання. З кар'єрою, що охоплює понад шість десятиліть, здатність Морріконе викликати емоції за допомогою мелодії не має собі рівних. Питання унікальності саундтреків Е. Морріконе в контексті світового кінематографа потребує детального розгляду. Його творчий метод базується на жанровій конвергенції та залученні нетрадиційного інстру-

ментарію, що дозволило створити принципово нову для кіно того часу звукову палітру. Колаборації з представниками різних музичних напрямів, зокрема з джазовим гітаристом Петом Метіні, підтверджують готовність композитора до експериментів, що виходять за межі академічних канонів. Високе визнання професійної спільноти (премії «Оскар», «Золотий глобус») корелює з тривалим рецептивним впливом його музики на аудиторію. Музичний супровід Морріконе не просто доповнює візуальний ряд, а виступає звуковим медіатором, що структурує емоційний досвід глядача під час кульмінаційних моментів твору.

У XXI столітті творча спадщина композитора зберігає свою актуальність, що підтверджується як успіхом пізніх робіт (наприклад, «Мерзенна вісімка», 2015), так і сталим інтересом до його класичних партитур. Доробок Морріконе залишається еталонним зразком синтезу авангарду, джазу та класичної традиції, безпосередньо впливаючи на сучасні методи звукового оформлення та емоційної нарації в кіно. Його підхід, що надає пріоритет автономній музичній ідентичності над функціональним фоновим супроводом, став фундаментальним для розвитку сучасної кіномузики. Спадщина Енніо Морріконе детермінує розвиток кінематографічного мистецтва, залишаючись синонімом цілісного та незабутнього аудіовізуального досвіду.

Рецепція творчості Енніо Морріконе в сучасній кінокомпозиції характеризується глибокою інтеграцією мінімалістичних структур, авангардних пошуків та використанням неоркестрових соноричних елементів як тематичних домінант. Сучасні партитури дедалі частіше апелюють до його методу формування лейттембрів, що базується на еклектичних фактурах та посиленні емоційного підтексту.

Зазначимо ключові вектори впливу Морріконе на сучасний аудіовізуальний простір: використання нетрадиційного інструментарію (арфа, електрогітара, свист, куранти) для створення автентичного звукового ландшафту стрічки; застосування лаконічних, але впізнаваних мелодійних ліній, що забезпечують миттєву комунікацію з реципієнтом і стають основою емоційної кульмінації; залучення експериментальних сонорних ефектів та специфічної вокалізації для створення атмосфери психологічної напруги (зокрема в стилістиці неовестерну); органічне поєднання академічної оркестровки з елементами фольклору та поп-культури, що залишається актуальним для сучасної кінорежисури; стратегію прямого вшанування та семплювання (зокрема у творчості Квен-

тіна Тарантіно), що підкреслює позачасовий статус композицій автора.

Крім того, Морріконе започаткував підхід до створення музики, яка часом більше зосереджена на персонажах, ніж на сцені, дозволяючи партитурі функціонувати як незалежна рушійна сила оповіді у фільмі. А інструментовка Енніо Морріконе зробила революцію в кіноіндустрії, оскільки він першим використав звук як драматичний елемент, а не просто як музичний фон. Його підхід перетворив партитуру на «голос» персонажа чи атмосферу місця.

Слід підкреслити, що спадщина композитора у XXI столітті транслюється через активне ліцензування його творів та створення нових фундаментальних партитур («Мерзенна вісімка», 2015, відзначена преміями «Оскар» та BAFTA). Його музика продовжує детермінувати розвиток кінематографа через сучасні інтерпретації та компіляції, утворюючи пріоритет автономної емоційної ідентичності музичного ряду.

«Morricone Segreto» (2020): цей альбом, випущений Decca Records (за підтримки родини), висвітлює неопубліковані експериментальні композиції 1970-х рр., зробивши їх доступними для використання в сучасному кіно. Сучасні трилери/вестерни: його особливий стиль (свист, електрогітара, хор) часто згадується або ліцензується для напружених, напружених сцен у фільмах, іноді взятих із понад 500 його творів. Поточкові/оркестрові перезаписи: нові оркестрові версії для живих концертів (наприклад, від Брюссельської філармонії) часто переносять його класичні партитури з Cinema Paradiso, The Mission і вестернів у сучасні ЗМІ. В аудіовізуальному просторі XXI століття саундтреки Енніо Морріконе перейшли з розряду супроводу до статусу автономних культурних символів, що визначають вигляд сучасного кіно, реклами та масової культури. Сьогодні музика Енніо Морріконе вийшла далеко за межі кіно. Її використовують у рекламі світових брендів (наприклад, Dolce & Gabbana), а відомі виконавці: Metallica, Gorillaz чи Jay-Z, включають його мелодії у свої виступи та треки. Завдяки стрімінговим сервісам (Spotify), де його хіти мають сотні мільйонів прослуховувань, музику маестро відкривають для себе нові покоління. Сьогодні його саундтреки офіційно визнані «новою класикою» – вони збирають повні зали на симфонічних концертах по всьому світу (Pulver, 2020).

Після завершення життєвого шляху у 2020 році, Енніо Морріконе залишається ключовою фігурою в аудіовізуальному дискурсі XXI століття. Його творчий доробок продовжує детермінувати розви-

ток кіно– та телемистецтва завдяки унікальному синтезу академічних симфонічних традицій та інноваційного звукового дизайну. Навіть звернення до ранніх робіт композитора (наприклад, футуристичні та атмосферні структури у проєкті *Sraio: 1999*) підтверджує його здатність до створення позачасових звукових ландшафтів. Спадщина Морріконе інтегрована в сучасний культурний процес через рецептивне переосмислення його партитур новими поколіннями композиторів та активне впровадження його музичних тем у новітні медіапроєкти. Це утверджує статус Морріконе не лише як класика кіномузики, а й як архітектора сучасної звукової естетики.

Висновки. Таким чином, зважаючи на все вище викладене, ми можемо констатувати, що творчий спадок Енніо Морріконе зберігає статус засадничого елемента аудіовізуальної культури XXI століття, а його інноваційний підхід до синтезу кла-

сичної симфонії та звукового експериментаторства залишається актуальним орієнтиром для сучасної кіноіндустрії. Сьогодні музика Морріконе – це не просто фон для кіно, а самодостатній культурний бренд, що формує сучасний стиль медіа. Вона перетворилася на особливий символічний код, який задає правила для сучасного візуального мистецтва. Твори композитора об'єднують звук і картинку в єдине ціле, перетворюючи звичайні фільми на справжні шедеври з глибоким змістом.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів обраної тематики. Перспективним напрямом подальших розвідок вбачається аналіз рецепції та інтерпретації творчості композитора в контексті сучасних синтетичних мистецтв, зокрема – трансформація саундтреків у молодіжних субкультурах та актуальних музичних течіях: лоу-фай, синтвейв, ремікс-культура тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кияновська Л. Музика Енніо Морріконе в контексті світового кінематографа. *АРТ-платФОРМА : альманах*. 2023. Вип. 2 (8). С. 45–62. DOI: 10.51209/platform.2.8.2023
2. Погребняк Г. Музика як елемент екранної мови режисера. Ч. 1. Серджо Леоне та Енніо Морріконе: творення музичного образу як підґрунтя творчого тандему. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2023. № 2. С. 138–144. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/5049> (дата звернення: 15.03.2026).
3. De Rosa A. Ennio Morricone: In His Own Words / ed. by A. De Rosa ; trans. by M. Corbella. Oxford : Oxford University Press, 2019. 384 p.
4. Maloney H. B. J. Ennio Morricone's film music in the Western genre : doctoral thesis / City University of New York. New York, USA : CUNY Academic Works, 2024. 280 p. URL: https://academicworks.cuny.edu/gc_etds/5623/ (дата звернення: 15.03.2026).
5. Miceli S. Morricone, la musica, il cinema. Modena : Mucchi Editore, 1994. 412 p.
6. Morricone E., Miceli S. Composing for the cinema: The theory and praxis of music in film / trans. by G. B. Anderson. Lanham, MD : Scarecrow Press, 2013. 296 p. URL: books.google.com.ua (дата звернення: 15.03.2026).
7. Pulver A. Ennio Morricone: how the composer's chords changed the face of cinema. *The Guardian*. 2020. 6 July : URL: www.theguardian.com (дата звернення: 15.03.2026).

REFERENCES

1. Kiyanovska L. (2023). Muzyka Ennio Morricone v konteksti svitovoho kinematohrafa [Music of Ennio Morricone in the context of world cinema]. *ART-platFORMA*, 2(8), 45–62. [in Ukrainian].
2. Pohrebniak H. (2023). Muzyka yak element ekrannoi movy rezhysera. Ch. 1. Serdzhо Leone ta Ennio Morricone: tvorennia muzychnoho obrazu yak pidhruntia tvorchoho tandemu [Music as an element of the director's screen language. Part 1. Sergio Leone and Ennio Morricone: creating a musical image as the basis of a creative tandem]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, (2), 138–144. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/5049> [in Ukrainian].
3. A. De Rosa Ed.; M. Corbella, Trans. (2019). Ennio Morricone: In his own words. Oxford; New York : Oxford University Press, 384.
4. Maloney H. B. J. (2024). Ennio Morricone's film music in the Western genre Doctoral thesis, City University of New York (New York, USA). CUNY Academic Works., 280.
5. Miceli S. (1994). *Morricone, la musica, il cinema* [Morricone, music, cinema]. Mucchi Editore. Modena, Italia, 412. [in Italian].
6. Morricone E., & Miceli S. (2013). Composing for the cinema: The theory and praxis of music in film (G. B. Anderson, Trans.). Scarecrow Press. Lanham, Maryland, USA/ Plymouth, United Kingdom, 296.
7. Pulver A. (2020, July 6). Ennio Morricone: How the composer's chords changed the face of cinema. *The Guardian (Online edition)*. London, UK.

Дата першого надходження статті до видання: 02.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 25.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

